

Nya Karlslundsskolan
Idrott & Hälsa

"Skolan med hälsan i fokus"

TRYGGHETSPLAN

Plan mot kränkande behandling
Likabehandlingsplan

*Hos oss är trygga och glada barn samt idrott och hälsa
grunden för livslång kunskap*

2019-2020

Innehållsförteckning

.....	1
”Skolan med hälsan i fokus”	1
TRYGGHETSPLAN.....	1
1.0 Inledning.....	4
2.0 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?	5
2.1 Diskriminering	5
2.2 Trakasserier	5
2.3 Kränkande behandling.....	5
2.4 Mobbning	6
3.0 Vision	6
4.0 Resultat och analys	7
4.1 Fjolårets utvärdering av plan.....	7
4.2 Delaktiga i utvärderingen	7
4.3. Resultat och analys av utvärderingen av fjolårets trygghetsplan (2018-2019)	7
4.4 Årets plan ska utvärderas senast.....	8
4.5 Beskrivning av hur årets trygghetsplan ska utvärderas	8
5.0 Verksamhetens olika roller och ansvarsfördelning	9
5.1 Huvudmannens ansvar	9
5.2 Uppdrag och arbetssätt	9
5.3 Information.....	10
5.4 Personalens roll och ansvar i trygghetsarbetet utifrån trygghetsplanen	11
5.5 Barns och elevers delaktighet.....	12
5.6 Barns och elevers rättigheter till stöd	13
5.7 Främjande arbete	13
5.8 Förebyggande arbete	16
6.0 Åtgärdande arbete	17
6.1 Utredning och åtgärder	17
6.1.1 Konflikter mellan elever och oacceptabelt uppträdande.....	18
6.1.2 Kränkande behandling.....	18
6.1.3 Om en elev utsätts för kränkande behandling av personal	19
6.1.4 Fysiskt våld.....	19
6.1.5 Trygghetsgruppens arbetssätt.....	19
7.0 Dokumentation	20
8.0 Samarbetsrutiner med myndigheter och organisationer	20
8.1 Organisationen för trygghetsplanen mot kränkande behandling.....	20

9.0 Referensmaterial 21
Samtals- och utredande underlag: ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

1.0 Inledning

Trygghetsarbetet på Nya Karlslundsskolan handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Arbetet handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan och på fritidshemmet. En trygg vardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Det kan för skolan innebära större förutsättningar för ökad måluppfyllelse. Forskning har visat att systematiskt arbetet mot kränkningar har effekt. Vårt arbete på Nya Karlslundsskolan är långsiktigt. Personal, elever och vårdnadshavare är engagerade och har kunskap om trygghetsarbetet på skolan samt på skolans fritidshem.

Sedan 1 januari 2009 regleras trygghetsarbetet i två regelverk, 6 kap. Skollagen (2010:800) och 1-3 kap. Diskrimineringslagen (2008:567).

Enligt Skollagen ska utbildningen *"...utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling"* (Kap 1 § 5).

Diskrimineringslagen anger att ett barn eller en elev inte får missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunder som lagen omfattar; *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning*.

Arbetsmiljölagen (AML) omfattar både barn och vuxna. Enligt AML benämns mobbning som kränkande behandling och är oacceptabelt på en arbetsplats. Mobbning är alltså en form av kränkande behandling.

Vidare fastställer Skollagen att rektor *"ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan"* (Kap 6 § 8).

Enligt Diskrimineringslagen ska utbildningssamordnaren varje år även *"upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan"* (Kap 3 § 16).

2.0 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

2.1 Diskriminering

Diskriminering är när en elev behandlas sämre än andra elever och missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra.

2.2 Trakasserier

Uppträdande som kränker en elevs värdighet utifrån ovannämnda diskrimineringsgrunder. Sker mellan elev och elev.

2.3 Kränkande behandling

Är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.

Gemensamt för *trakasserier och kränkande behandling* är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar, sparkar, nyp, hålla fast eller stänga in mot någons vilja, även sabotera eller förstöra det någon har gjort).
- Verbala hot (hot, svordomar, öknamn, förolämpning och förtal)
- Psykosociala (utfrysning, ignorera, undvika, blickar, gester, miner, härma, håna, reta grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelande på olika webbplatser).

Kränkande behandling är en subjektiv känsla. En person som berättar att han eller hon känner sig kränkt, ledsen, arg, sårad eller skadad måste alltid tas på allvar.

Kränkningarna kan utövas av en eller flera mot en eller flera personer. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller systematiskt och återkommande. Kränkningar kan ta sig olika uttryck, de kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan förekomma under skoltid, men också i andra sammanhang.

2.4 Mobbing

Elever som vid upprepade tillfällen, minst några gånger i månaden, blir utsatta för kränkande handlingar och som uppfattar att uppsåtet är att skada eller sära dem klassificeras som mobbade. Enligt skolverket klassificeras följande typer av negativa handlingar som mobbing: knuffad/fasthållen, hotad med stryk, slagen/sparkad, hånad/kallad elaka saker, utsatt för ryktesspridning, utstött/utfrysst.

3.0 Vision

Alla elever på Nya Karlslundsskolan ska känna sig trygga på skolan och på fritidshemmet. Ingen elev ska utsättas för trakasserier eller kränkande behandling av andra elever eller personal på skolan. Skolans trygghetsarbete genomsyras av våra värdegrundsord: respekt, glädje, laganda och motivation. *Hos oss är trygga och glada barn samt idrott och hälsa grunden för livslång kunskap.*

4.0 Resultat och analys

4.1 Fjolårets utvärdering av plan

Fjolårets Trygghetsplan har utvärderats av Trygghetsgruppen i samband med läsårets slut.

4.2 Delaktiga i utvärderingen

Elever och föräldrar deltar genom enkäter och personalen deltar månadsvis i samband med avstämning av verksamhetsmålen.

4.3. Resultat och analys av utvärderingen av fjolårets trygghetsplan (2018-2019)

Huvudmålen för läsåret 2018-2019 var att utveckla:

- Att alla barn och personal ska känna sig trygga under sin skoldag och bli bemötta och möta andra med respekt.
- Arbeta med livskunskap i samtliga klasser åk F-6.
- Värdegrundsfrågor tas upp i dagordning för klassråd och fritidsråd.
- Trygga skolgården med aktiva rastvärdar/lekvårdar, stängda grindar.
- Personal finns vid otrygga platser utifrån vad som framkommit i enkäten eller trygghetsvandringen.
- All personal och elever har kännedom om skolans ordningsregler och följer dessa.

Resultat av huvudmålen

Enkät och trygghetsvandring visar att alla barn inte känner sig trygga på skolan. Elever upplevs vara otrevliga och visar inte respekt vid olika situationer, finns elever som inte vågar säga vad de tycker i klassen, rastvärdar som inte säger till om elev beter sig illa eller bryter mot regler, ledet till matsalen var stökigt, trångt när många elever ska in samtidigt i mittendörrarna på morgonen, finns platser på skolgården som känns otrygga, elever som går in och tittar i andra omklädningsrum, andra klasser som går igenom omklädningsrummen när en annan klass är där.

Livskunskap i samtliga klasser har inte genomförts. Pedagogerna upplever att de har saknat ett konkret arbetsmaterial för att arbeta med livskunskap. Framåt se över ett material som pedagogerna kan arbeta med. EQ har lektionsmaterial.

Värdegrundsfrågor har inte alltid tagits upp på klass- och fritidsråd. Under terminsstarten hösten 2018 fanns ett aktivt arbete med lekvårdar men det tappades efter ett tag. Till hösten har profilutvecklaren fått i uppdrag att arbeta och utveckla rastaktiviteter. Grindarna har inte alltid blivit stängda.

I samband med terminsstart fick samtliga elever, vårdnadshavare och personal revidera och ta del av skolans trivselregler. Reglerna följts inte av alla fullt ut.

Efter att ha tagit del av trygghetsvandringen och trygghetsenkätens resultat har följande åtgärder vidtagits under året.

- Eleverna har två olika köer till maten och det har skapat tryggare klimat.
- Personal blivit informerade om omklädningsituationerna, skyltar finns uppsatta vart klasserna ska byta om.
- Åk 2 tar en annan ingång än mittendörrarna för att skapa mindre trängsel in till skolan.

- All personal har tagit del av resultatet av trygghetsvandringen och blivit medvetna om det eleverna uttryckt.
- Skyltar finns uppsatta på grindarna om att de ska hållas stängda, vårdnadshavare har blivit informerade om vikten av att de ska stänga grinden efter sig.
- Elever får inte vara på tennisplanen som det inte finns med en pedagog. Lås har sats upp in till tennisplanen.
- Trygghetsgruppen har arbetat med vissa grupper.
- Elevhälsan har arbetat med handledning till personalen i de grupper där det visats sig finnas ett behov.
- Skolan har påbörjat ett arbete om trygghet och arbetsro (Skolverket).

Nya mål

- Personalen ska bli medvetna om skolans mål för trygghetsarbetet (främjande och förebyggande). Följs upp månadsvis i samband med utvärdering av verksamhetsmålen (under målet normer och värden).
- Trygghetsgruppen ska systematiskt följa upp trygghetsarbetet. Under möten en gång/månad.
- All personal och elever har kännedom om skolans ordningsregler och följer dessa.
- Varje klass arbetar schemalagt med värdegrundsfrågor.
- Tydliggöra hur vi kan få med elevernas känsla av delaktighet och inflytande i skolan.

4.4 Årets plan ska utvärderas senast

2020-06-24

4.5 Beskrivning av hur årets trygghetsplan ska utvärderas

Rektor i samråd med trygghetsgruppen ska utvärdera läsårets plan utifrån:

- Brukarenkät (vårdnadshavare)
- Trygghetsenkät (elever)
- Elevråd
- Lärarlag
- Styvgrupp (huvudman)

Förslag på frågeställningar i utvärdering, se Bilaga 1

5.0 Verksamhetens olika roller och ansvarsfördelning

5.1 Huvudmannens ansvar

Karlslunds IF HFK är som huvudman ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter enligt de lagstiftningar som berör likabehandling.

5.2 Uppdrag och arbetssätt

- Rektor ansvarar för att all ansvarig personal som arbetar för Nya Karlslundsskolan samt elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten. Detta görs genom klassråd, i samband med föräldramöte, informationsmöte med personalen, föräldraråd och hembrev. Alla ska vara informerade i början av höstterminen 2019.
- Rektor ansvarar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering, trakasserier samt kränkande behandling. Detta görs kontinuerligt hela läsåret genom att lärarna har ett pedagogiskt förhållningssätt utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Rektor och mentorer ansvarar för att om verksamheten får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas. Vid kännedom om kränkning förs ett samtal med berörda. Vid behov görs anmälan till trygghetsgruppen som påbörjar en utredning.
- När rektor själv får kännedom eller mottar en anmälan ska han/hon i sin tur anmäla detta till huvudman. Rektor meddelar huvudmannen direkt vid kännedom om att ett ärende är påbörjat.
- Rektor ansvarar för att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling. Dokumentation sker på "tjänsteanteckning" och arkiveras i elevakten.
- All personal* i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vid misstanke om att en kränkning sker ska en anmälan göras till rektor. Dokumentation sker på en tjänsteanteckning som skrivs ut och lämnas till rektor.
- Rektor ansvarar för att årligen utvärdera trygghetsplan i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare. Pedagoger sitter tillsammans på APK-tillfällen, eleverna i elevrådet samt vårdnadshavarna i föräldraråd.
- Elever har inget formellt ansvar i trygghetsarbetet. Däremot ska vi uppmuntra barnen och eleverna till att reagera på trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Eleverna uppmuntras kontinuerligt att informera skolans personal om de upptäcker diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att vända sig till någon personal på skolan då eleven själv känner sig utsatt. Detta informeras eleverna om vid trygghetsgruppens besök på elevrådet.

5.3 Information

Personal

Rektor tillsammans med personal ansvarar för att:

- Utse en trygghetsgrupp med representanter ifrån elevhälsan och arbetslagen som tillsammans med rektor leder det årliga upprättandet av trygghetsplanen.
- På skolans APK:er arbeta med värdegrunden.
- På studiedagarna ägna tid åt att ta del i fortbildning kring likabehandling och vårt trygghetsarbete på skolan.
- Arbetslagen reviderar arbetsmaterialet för trygghetsplanen.
- Det är inte bara den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal som till exempel vaktmästare, lokalvårdare, vikarie och kökspersonal. De informeras av rektor.

Elever

Rektor tillsammans med personal ansvarar för att:

- Det avsätts tid klassråd, elevråd och fritidsråd till att diskutera trygghetsarbete och trygghetsplanen.
- Regelbundet arbete genomförs med våra värdegrundsord tillsammans i klasserna och i våra kompisgrupper samt på fritids.
- Trygghetsplanen och den förenklade versionen av trygghetsplanen går igenom i samtliga klasser och revideras tillsammans med eleverna 4-6. Rektor och pedagoger arbetar med planen tillsammans med eleverna.
- På elevråden/klassråden/fritidsråden ägnas tid åt värdegrundsorden samt rutiner vid kränkande behandling.

Vårdnadshavare

Rektor tillsammans med personal ansvarar för att:

- Vårdnadshavaren informeras regelbundet via hembrev, hemsida, utvecklingssamtal och träffar på skolan vid exempelvis föräldramöten och föräldraråd.

5.4 Personalens roll och ansvar i trygghetsarbetet utifrån trygghetsplanen

- Vid varje läsårs början går vi igenom *Trygghetsplanen* samt vårt *värdegrundsarbete* tillsammans. All personal får i uppgift att läsa Trygghetsplanen.
- Nyanställd personal informeras om Trygghetsplanen av rektor eller mentor.
- Alla som arbetar på skolan uppmärksammar och motverkar aktivt trakasserier och annan kränkande behandling av individer och grupper.
- Vid varje läsårs start går klassläraren/mentorn igenom *våra värdegrundsord (Respekt, glädje, laganda och motivation)* och förtydligar att det är förbjudet med nedlåtande kommentarer om utseende, misstag eller felsägningar. Nedlåtande miner, gester, blickar och hånskratt tolereras inte. De vuxna på skolan och fritids är noga med att denna regel följs under skolåret.
- Vid skoldagens början och vid raster finns det rastvärdar ute, som har till uppgift att cirkulera aktivt, dvs sprider ut sig på skolgården samt att erbjuda rastaktiviteter. F-3 har även "rastvänner" på skolgården som hjälper till att hitta en passande aktivitet eller någon att vara med.
- Personal har god uppsikt i omklädningsrum och kapprum (i den utsträckning det är möjligt), bussresor och andra utflykter.
- Det finns alltid vuxna med vid elevernas måltider.
- När eleverna ska arbeta i grupper är det alltid läraren som gör gruppindelningen.
- Inför och på utvecklingssamtalet får eleverna skatta sin trivsel, trygghet och studiero på skolan som sedan används som underlag i utvecklingssamtalet
- Enskilt mentorssamtal vid behov.
- Trygghetsenkät genomförs i februari varje läsårs.
- Vid höstterminens föräldramöte informeras alla vårdnadshavare om trygghetsplanen. På föräldrarådet får vårdnadshavarna vara delaktiga i utvärderingen av planen.
- I varje klassrum sätts ett kort upp på trygghetsgruppen.
- Trygghetsgruppen har till uppgift att vara samtalsstöd för kollegor, följa upp åtgärder, dokumentera samtal och åtgärder.
- Det finns en daglig kontakt mellan skola och fritids i personalgruppen, för att informera om läget i klassen eller kring enskilda elever.

5.5 Barns och elevers delaktighet

Det är barnens och elevernas rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen. Delaktigheten ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. (Se förordning 2006:1 083).

Process elevers delaktighet i trygghetsarbetet:

- Under hela läsåret har vi minst en gång per månad klassråd i de olika klasserna. En av punkterna vi samtalar kring är trygghetsarbetet på skolan. Det är viktigt att eleverna får vara med och tycka till och känna sig trygga på skolan och fritids. Mentorerna i F-3 samt so-lärarna i 4-6 ansvarar för detta.
- Under hela läsåret har vi en gång i månaden fritidsråd, ett för junior respektive senior. Man pratar om värdegrundsorden – hur man kan jobba med dem på fritids och vilken betydelse dessa har. Elevens ansvar och delaktighet är i fokus. Fritidspersonalen är ansvariga för fritidsrådet.
- Två gånger varje termin har vi aktiviteter i åldersblandade kompisgrupper som är kopplade till våra ledord Alla elever på skolan är indelade i mindre grupper. Där de äldre eleverna ansvarar för de yngre eleverna på skolan.
- Fritidshemmets aktiviteter eller projekt är kopplade till värdegrundsorden. Aktiviteterna sker i samband med arbetet runt våra ledord. Rektor och pedagoger är ansvariga.
- En gång i månaden arbetar klasserna F-5 med fadderverksamhet.
- Samtliga elever i åk 6 praktiserar i förskoleklassen under ett tillfälle var under läsåret.

Process elevernas delaktighet i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen

- I samband med skolstart samt under det dagliga arbetet med eleverna (utifrån mognad/ålder/årskurs) går vi igenom trygghetsplanen tillsammans med våra elever. Ansvariga för detta är rektor samt pedagogerna.
- Trygghetsgruppen informerar på elevrådet om sitt arbete och ger elevrådsrepresentanterna i uppdrag att informera klasserna om arbetsgången på kommande klassråd.
- Under slutet av läsåret får eleverna på elevrådet vara med och utvärdera trygghetsplanens mål. Ansvarig är biträdande rektor med hjälp av medlemmar ur trygghetsgruppen.

5.6 Barns och elevers rättigheter till stöd

Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han eller hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar i verksamheten så har den rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

I vår verksamhet kan barn, elever och deras vårdnadshavare som vill ha stöd, vända sig till all personal på skolan men i första hand till sin mentor.

5.7 Främjande arbete

Främjande arbete är ett långsiktigt och systematiskt arbete som syftar till att förstärka respekten för allas lika värde, det omfattar alla diskrimineringsgrunderna och riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning. Eleverna har återkommande diskussioner kring normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.

Alla som arbetar på Nya Karlslundsskolan ska använda sig av ett lösningsfokuserat arbetssätt genom regelbundna samtal och kollegialt lärande om detta. Detta läsår är fokus trygghet och arbetsro.

Mål

På Nya Karlslundsskolan ser vi varje barn och elev som viktiga individer, där alla elever har samma möjligheter och rättigheter oavsett:

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning (synliga som osynliga), sexuell läggning eller ålder.

Process

Vi arbetar aktivt för att skapa en förståelse för elever olikheter och för att alla elever utifrån sina förutsättningar ska ha lika möjligheter att delta i skolans verksamheter. Det gör vi genom att:

- All personal arbetar med att upprätthålla den nolltolerans som skolan har mot nedsättande sexualiserat språkbruk.
- Vid varje terminsstart och fortlöpande tydliggör all personal på skolan att vi pratar gott om och till varandra och att vi använder ett vårdat språk. Personalen är goda förebilder för detta.
- All personal deltar och planerar aktiviteter där socialt samspel tränas. Ex samarbetsövningar. Personalen ger verktyg och diskuterar med eleverna för att uppmana till positiva förhållningssätt och skapa goda relationer. Vi använder oss bland annat av EQ-verkstans material för arbete med värdegrund i skolan.
- För att undvika utanförskap är det alltid ansvarig personal som ansvarar för olika gruppindelningar på olika sätt.

- Vi har heterogena kompisgrupper samt fadderverksamhet återkommande under hela läsåret.
- Kompisgrupperna träffas en gång för varje ledord.
Respekt: Börja skolan-fest i augusti då åk 6 med mentorer ansvarar.
Glädje: Guldrushen i oktober/november.
Motivation: Hälsodag i februari/mars.
Laganda: aktivitetsdag maj/juni i Barnensträdgård för F-åk 3 samt i Karlslundsskogen för åk 4-6.
- All personal finns med som rastvärdar och på fritids bär en gul väst med sitt namn på. Samtliga cirkulerar på olika ställen för att på skolgård och arenan för att skapa trygghet för eleverna.
- Varje dag finns det trivselvärdar, sk rastvänner (gula västar) bland eleverna i åk F-3. Rastvännerna finns med under rasten och hjälper bland annat elever in i lekar.
- Varje vecka finns en ny rastaktivitet planerad av profilutvecklaren som hålls i av rastvärdar. Denna aktivitet hjälper även rastvännerna till med.
- Ungefär 2 ggr/läsår har vi fritidsdagar som ex Öppet hus och fritidshemmets dag där alla på fritids deltar tillsammans och där fritidspersonalen ansvarar för innehåll.
- Åk F-3 har morgonpuls varje morgon och fördjupningen i 4-6 har åldersblandade fysiska aktiviteter två gånger/vecka.
- På klassråden finns trygghet, studiero samt ordningsreglerna på skolan och i klassen med som en punkt.
- På dagordningen under fritidsrådet tas trygghet, arbetsro samt ordningsreglerna upp en gång/termin.
- Föreläsning om sociala medier och grooming för klass 4-6 anordnas under höstterminen.
- Fairplay i lek och idrott, pedagoger delar alltid in elever i lag eller grupper för ökad trygghet.
- Alla elever och vuxna ska visa varandra respekt och acceptera olika människors integritet.
- Vi arbetar mot främlingsfientlighet och rasism.
- Under hela läsåret ansvarar rektor och mentorer för att kontinuerligt samtala om de kulturella likheter och olikheter som finns i samhället.
- Under hela läsåret ansvarar mentorer för att diskutera och analysera fördomar och stereotypa föreställningar om olika etniska och religiösa grupper när sådana dyker upp i media och läromedel.
- Under FN-dagen använder vi oss av sajten Livets lotteri (www.livetslotteri.se). Där eleverna i årskurs F-6 "föds" i ett annat land och ges därmed insikt i andra människors levnadsvillkor. Det sker i samband med vårt värdegrundord respekt. Trygghetsgruppen ansvarar tillsammans med elevrådet för en storsamling på FN-dagen. Mentorerna ansvar sedan för det efterföljande arbetet i klasserna.
- Samtal om attityder och förhållningssätt i arbetslag, tillsammans med skolläda på personalen APK under läsåret.
- Med våra elever samtalar vi om könsöverskridande identitet/uttryck och på ett positivt sätt pratar vi om våra olikheter och bland annat om vad hetro-, homo- och bisexualitet står för. Rektor och mentorer samt fritidspersonal.

- Arbetsmiljön på vår skola ska säkras så att det inte föreligger några hinder i den fysiska miljön, utan att det finns möjligheter för alla elever att delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.
- Vid övergripande planering tar vi hänsyn till och anpassar skolans verksamhet efter de med olika funktionsvariationerna.
- Vid planering av undervisning och fritidsaktiviteter tar vi hänsyn till och individanpassar för elever med synliga och osynliga funktionsvariationer.

Ansvarig för ovanstående punkter är rektor, huvudman, samtliga pedagoger och elevhälsan.

5.8 Förebyggande arbete

Förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Förebyggande arbete omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskområden. En tydlig plan för vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen med tydliga ansvarsområden upprättas. Följande aktiva åtgärder kommer vi att arbeta extra med under detta år utifrån de analyser vi gjort av årets kartläggning.

Mål

Ingen elev på Nya Karlslundsskolan ska känna sig utsatt för kränkande behandling.

Process

- All personal ingriper direkt vid nedlåtande kommentarer om utseende, misstag eller felsägningar. Nedlåtande miner, gester, blickar och hånskratt tolereras inte.
- Varje klass får i uppgift att granska den fysiska skolmiljön genom en trygghetsvandring. I trygghetsvandringen identifieras områden/platser eller tidpunkter på skolgård/arena/Risbergsgata som eleverna upplever otrygga. Trygghetsvandringen sker i november
- En "lathund" finns för vad eleverna ska göra om de utsätts för kränkande behandling i sociala medier, sms eller liknande forum, finns utanför kurators rum. Visas för eleverna och skickas till samtliga vårdnadshavare där de blir upplysta och påmindas om hur de kan skydda sig på nätet. Denna visas vid uppstart av varje termin av Trygghetsgruppen.
- Vi förebygger och motverkar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom noggrann kartläggning av den fysiska och psykosociala arbetsmiljön bland eleverna.
- Föräldrar bjuds in till föräldraråd en gång/termin där frågor kring trygghetsarbetet berörs. Rektor är ansvarig för dessa möten.

Följande kartläggningsmetoder kommer vi att använda oss av under läsåret 2019/2020:

- Under vårterminen 2020 får eleverna på skolan genomföra en trygghetsenkät för att få möjlighet att berätta hur de upplever tryggheten på skolan. De yngsta eleverna får göra den muntligt tillsammans med en pedagog. Ansvarig: Rektor tillsammans med trygghetsgruppen.
- Inför varje utvecklingssamtal, minst en gång per termin, får våra elever fylla i ett underlag som handlar om hur de trivs i skolan och om de känner sig trygga hos oss. Det underlaget tas sedan upp under samtalet.
- Eleverna går trygghetsvandring i november för att kartlägga områden på skolområdet som känns otrygga. Trygghetsgruppen tar fram underlag och mentorerna ansvarar för vandringarna.

6.0 Åtgärdande arbete

Det krävs goda rutiner för att kunna ha uppsikt, kunna upptäcka, utreda och åtgärda samt för att dokumentera och göra uppföljning av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det åtgärdande arbetet ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Arbetet innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

I vår verksamhet arbetar vi på följande sätt med att hålla uppsikt och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar

- Rektor ansvarar för att skolan har tydliga rutiner vid kränkingsärenden. Se bilaga 2.
- Trygghetsgruppen ansvarar för att utreda trygghetsärenden.
- I november ser trygghetsgruppen över åtgärder utifrån trygghetsvandringens resultat.
- I mars ser trygghetsgruppen över åtgärder utifrån resultatet från trygghetsenkäten vilka sedan styrgruppen arbetar vidare med.

6.1 Utredning och åtgärder

Verksamheten ska arbeta systematiskt för att upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar. Verksamheten ska också ha en strategi för hur personal som får kännedom om, eller ser en pågående kränkning, ska hantera situationen.

Om ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling krävs inga bevis för att påbörja en utredning. Skyldigheten att utreda inträder vid första tillfället och oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka eller inte. Det är viktigt att berörda vårdnadshavare informeras så fort som möjligt. Personalen måste agera genast om situationen är akut och en skriftlig anmälan ska göras till rektor. Därefter ska rektor skyndsamt agera utifrån punkt 5 – *Uppdrag och arbetssätt* (se 5:2).

Barn eller elever som upplever sig trakasserade eller på annat sätt kränkta av personal är i en särskilt utsatt situation eftersom de befinner sig i beroendeställning. Rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion bör därför ansvara för en sådan utredning.

Det krävs goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Arbetet ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt, genom att samla in information kring händelsen med elever, pedagoger och eventuellt vårdnadshavare. Verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas. En trygghetsanmälan skrivs och lämnas till THG.

I kommande avsnitt följer vår arbetsgång vid olika situationer. Likvärdigt för alla är att samtal och uppföljning ska ske snarast möjligt, helst som direkt påföljd av aktuell händelse.

6.1.1 Konflikter mellan elever och oacceptabelt uppträdande

Steg 1

Alla vuxna ska ingripa. Våra elever ska kunna känna förtroende för alla vuxna på skolan. Därefter förs enskilda samtal där de inblandade får berätta utan att bli avbruten, och där den vuxne tolkar, förtydligar och försöker få eleverna att se sin roll i situationen. Viktigt att kartlägga och få med samtligas versioner av händelsen. Avsikten är att eleverna tar sitt ansvar för sin del av situationen och får verktyg att hantera situationen.

Tidpunkt: omgående

Ansvar: mentor tillsammans med annan pedagog på skolan.

Dokumentation: den som tar samtalen eller deltog vid händelsen. Tjänsteanteckning lämnas till rektor och specialpedagog som placerar den i elevakten.

Uppföljning: tidpunkt för uppföljning beslutas vid varje incident. Den som hade samtalet ansvarar för uppföljningen.

Vårdnadshavare till inblandande elever informeras om möjligt samma dag men senast inom 24 timmar.

Steg 2

Om konflikterna fortsätter följer vi skolans konsekvenstrappa.

Tidpunkt: omgående

Ansvar: mentorer

Dokumentation: tjänsteanteckning lämnas till rektor och specialpedagog som sedan placerar den i elevakten.

Uppföljning: inom en vecka med berörda parter och därefter kontinuerligt tills konflikterna upphör.

6.1.2 Kränkande behandling

Steg 1

När en eller flera elever har utsatt någon annan elev för kränkande behandling och den upplever sig kränkt gör klasslärare/mentor en trygghetsanmälan till rektor som anmäler ärendet vidare till huvudmannen och trygghetsgruppen. Trygghetsgruppen utreder ärendet utifrån Nya Karlslundsskolans rutiner kring kränkande behandling. Trygghetsgruppen återkopplar till berörda vårdnadshavare att ett trygghetsärende har upprättats.

Tidpunkt: omgående

Ansvar: all personal

Dokumentation: Trygghetsanmälan samt tjänsteanteckning av händelsen lämnas till rektor och specialpedagog som sedan placerar den i akten för trygghetsärenden. Anmälan lämnas till rektor. Rektor anmäler vidare till huvudmannen. Trygghetsgruppen gör ett ärendenummer som skrivs in i ProRenata på de inblandade eleverna.

Uppföljning: tidpunkt för uppföljning beslutas vid varje incident för att sedan följas upp kontinuerligt tills kränkningarna upphör. Ärendet avslutas i samråd med eleven och rapporteras till rektor och huvudman

Steg 2

Om kränkningarna inte upphör trots ovanstående insatser gör vi följande:

Rektor håller i ett möte för att besluta om vidare åtgärder.

Rektor informerar huvudman som dokumenterar ärendet, beslut tas om anmälan ska göras till andra myndigheter.

Tidpunkt: omgående

Ansvar: trygghetsgruppen, rektor, Elevhälsoteam och styrelse

Uppföljning: tidpunkt för uppföljning ska vara inom två veckor.

Dokumentation: tjänsteanteckning lämnas till specialpedagog och rektor som sedan placerar den i elevakten och ev. handlingsplan och åtgärdsprogram.

6.1.3 Om en elev utsätts för kränkande behandling av personal

Rektor utreder och tar ställning till lämpliga åtgärder. Huvudmannen informeras om ärendet. De bedömer om en anmälan ska göras till andra myndigheter.

Tidpunkt: omgående

Ansvarig: rektor och Skolchef (huvudman)

Uppföljning: tidpunkt för uppföljning ska vara inom två veckor.

Dokumentation: alla samtal ska dokumenteras, tjänsteanteckning lämnas till rektor och specialpedagog som sedan placerar den i elevakten samt en kopia till THG. Mentor/klassläraren, rektor och huvudmannen ansvarar.

6.1.4 Fysiskt våld

Steg 1

Om en elev utsätts för fysiskt våld (misshandel), ska skolan direkt kontakta berörda vårdnadshavare. Mentor tillsammans med Rektor samtalar med de inblandade och kartlägger händelsen. Använd: *Samtals och utredande underlag*.

Rektor avgör i samråd med trygghetsgruppen och huvudman om anmälan till annan myndighet skall upprättas.

Tidpunkt: omgående

Ansvar: rektor och Skolchef (huvudman)

Uppföljning: tidpunkt för uppföljning ska vara inom två veckor.

Dokumentation: alla samtal ska dokumenteras, mentor/klassläraren och rektor ansvarar. Dokumentation lämnas till rektor och specialpedagog som sedan placerar den i elevakten.

Steg 2

Om beteendet ändå inte upphör kallas vårdnadshavare och elev till skolan för samtal med rektor och elevhälsan. Vid behov kallas lämplig profession in (t.ex. skolpsykologen). En utredning om särskilt stöd inleds.

6.1.5 Trygghetsgruppens arbetssätt

På Nya Karlslundsskolan har vi valt att arbeta enligt följande modell när vi arbetar mot kränkande behandling och mobbning. Vi använder Nya Karlslundsskolans samtalsmallar.

- Trygghetsgruppen inklusive rektor utser två personer som tar sig an ärendet. Vid samtal med eleven ska man vara två vuxna, en leder samtalet och en antecknar. Noteringarna sparas.
- Första samtalet är med den som blivit utsatt. Denne får i lugn och ro berätta sin version. Samtalsledaren försöker få fram så mycket konkret information som möjligt.
- Nästa steg är att samtala med den/de som utsatt. Vid detta samtal berättar samtalsledaren att de vet vad personen/personerna har gjort och gör tydligt att

kränkningarna/mobbningen måste upphöra. Den som utsatt, får själv ge förslag på lösningar i situationen.

- Samtliga berörda vårdnadshavare kontaktas i samband med de första samtalen.
- Handlingsplan skrivs där de inblandade får hjälp med strategier för att förebygga att liknande situationer händer igen.
- Uppföljningssamtal sker med de inblandade inom ett par veckor. Den som utsatt får berätta vad denne har gjort för att göra situationen bättre för den som blivit utsatt. Uppföljningssamtalen fortsätter tills mobbningen upphör men man ökar tiden mellan samtalen.
- Om mobbningen inte upphör kallas den som utsatt, vårdnadshavare, skolledning, kurator och skolsköterska till ett samtal för att hitta en gemensam lösning.
- Om mobbningen inte upphör trots dessa åtgärder ska den polisanmälas av skolan i samråd med föräldrarna. Styrelsen informeras.

Alla utredningar och åtgärder dokumenteras. Ansvariga för dessa dokumentationer är trygghetsgruppen. Dokumentationen förvaras inlåst hos specialpedagog.

7.0 Dokumentation

Varje misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska utredas, dokumenteras och följas upp. Dokumentationen ska förvaras inlåst i akten för trygghetsärenden hos specialpedagog samt att tjänsteanteckningar sparas i elevakten. Dokumentation ska göras både för den som blir utsatt och för den/de som utsätter.

Beroende på vad utredningen av trygghetsärendena visar, kan en utredning för särskilt stöd behöva inledas. Det görs i samråd med elevhälsan. Det kan bli aktuellt för såväl den utsatta som den som utfört kränkningen. Alla delar dokumenteras i ProReNata samt i akten för trygghetsärenden.

8.0 Samarbetsrutiner med myndigheter och organisationer

En bedömning görs vid varje enskilt fall om den kränkande behandlingen ska anmälas till andra myndigheter. Vid misstanke om att ett barn far illa är skolan skyldig att anmäla detta till socialtjänsten. När kränkningarna är brottsliga bör de anmälas till polisen. Arbetsmiljöverket bör underrättas vid händelser som har inneburit fara för liv och hälsa. Rektor är ytterst ansvarig för att göra anmälningar till myndigheter samt informera styrelsen. Skolan har ansvar för att komma tillrätta med problemet och vidta lämpliga åtgärder även om ärendet har anmälts till en annan myndighet.

8.1 Organisationen för trygghetsplanen mot kränkande behandling

För att upprätthålla arbetet med Trygghetsplanen och trygghetsarbetet på Nya Karlslundsskolan finns på skolan en Trygghetsgrupp. Trygghetsgruppens främsta uppgift är att tillsammans med övrig personal arbeta förebyggande, för att förhindra all form av diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsgruppen ska stötta personalen i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling, följa upp och utvärdera att intentionerna i planen följs av all personal på skolan. Trygghetsgruppen ska även ta fram tips och litteratur som underlättar det förebyggande arbetet med eleverna.

Ansvarig för trygghetsgruppen är rektor. Övriga som ingår i teamet är: specialpedagog, skolsköterska och pedagoger. Trygghetsgruppen träffas kontinuerligt under läsåret.

9.0 Referensmaterial

Styrdokument som reglerar arbetet för att motverka kränkande behandling.
Diskrimineringslagen (2008:567)
Skollagen (2010:800)
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 Lgr11
Allmänna råd och kommentarer 2009 "För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling"
Arbetsmiljölagen, 1997:1160
Socialtjänstlagen 2001:453, SOSFS 2003.16
FN: s Barnkonventionen
Brottsbalken
Referenslitteratur i arbetet med Trygghetsplanen
Förebygga diskriminering och kränkande behandling/Främja likabehandling (DO, BEO och Skolinspektionen)
Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, 2012 (Skolverkets allmänna råd)
Lika rättigheter i skolan – handledning, 2012 (DO)
Vad fungerar? Resultat av utvärdering av metoder mot mobbning, 2011 (Skolverket)
www.skolverket.se
<http://www.skolinspektionen.se/BEO>
www.do.se

Kontaktlista

Elenor Nordén Karlsson (rektor) 0720-65 99 06
Anna-Lena Perpåls Flyning (specialpedagog) 0735-00 02 93
Lovisa Ahl (speciallärare åk F-2) 0735-00 02 93
Kicki Rundqvist (kurator) 0735-00 02 93

Ort och datum

Örebro september 2019

Ansvarig Rektor

Elenor Nordén Karlsson

Utvärderingsfrågor för Trygghetsplanen

Trygghetsplanen ska utvärderas en gång per läsår. Utvärderingen sker i samband med kvalitetsarbetet på skolan, som påbörjas i juni efter varje avslutat läsår. Utvärderingen ska göras av rektor tillsammans med trygghetsgruppen. Exempel på frågor i en utvärdering skulle kunna vara följande:

- Hur många fall av diskriminering, trakasserier eller kränkningar har vi arbetat med under den här terminen? Inlämnat till rektor samt en sammanställning som finns på Trygghetsgruppens server.
- Har det förekommit mobbning och i vilken utsträckning? Hur har arbetet fungerat? Bra samarbete i gruppen. Gången har blivit tydligare kring hur man gör en anmälan. Den kan bli ännu tydligare och trygghetsgruppen önskar därför få ha en kortare genomgång med personalen hur en anmälan går till.
- Hur har det förebyggande arbetet fungerat? Trygghetsenkäten och Trygghetsvandringen? Svarsfrekvensen? På vilket sätt har dem varit ändamålsenliga?
- Hur har rutinerna enligt THP 6.0 fungerat när det gäller överlämning mellan mentor och trygghetsgruppen när det kommer till trygghetsärenden?
- Vilken utbildning har personalen fått?
- Hur har det främjande arbetet på skolan sett ut? Hur har det fungerat?

Nya Karlslundsskolans rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

6 kap § 10 Skollagen (2010:800)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567)

1. Personal och rektor är skyldig att anmäla:

- Personal som får kännedom att elev upplever sig vara kränkt ska **samma** dag skriftligen anmäla det till rektor.

Anmälan till rektor sker genom blanketten: *Anmälan av trygghetsärende* som finns på skolans server.

- Rektor är skyldig att anmäla så fort rektor får kännedom om att en elev anser sig utsatt för kränkande behandling eller när rektor tar emot en skriftlig anmälan från en personal eller någon annan person.

1.2 Rektor anmäler till huvudmannen, via enskild blankett. Huvudmannen sparar det för egen dokumentation.

2. Utredande samtal

När en anmälan om en kränkning kommer in ska den alltid utredas. Utredningen sker av skolans trygghetsgrupp. Trygghetsgruppen ger ärendet ett ärendenummer och gör en notering i alla inblandade elevers akt i ProRenaTa om att ett trygghetsärende inletts. (datum, ärendenummer samt typ av ärende noteras)

- Anteckna i mallen utredande samtal
  - Den upplevt kränkta elevens version av händelsen.
  - Samtal med den som misstänkt ha kränkt en elev.

- Samtal med övriga elever som bevittnat händelsen.
- Samtal med personal som bevittnat händelsen
- Handlingsplan med åtgärder och tid för uppföljning

3. Utredning

Trygghetsgruppen gör en sammanfattning av de faktiska omständigheterna och gör sedan en bedömning om kränkande behandling konstateras eller inte. Fyll i utredningsblankett.

- Vid konstaterande av kränkande behandling beskrivs vilka åtgärder som kommer att vidtas för att den ska upphöra. Hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
-
- Om eleven som blivit kränkt förekommit i flera ärenden ska detta meddelas huvudmannen. Då ska en mer samlad och grundlig utredning göras för mer verkningfulla åtgärder.

Samtalsunderlaget samt utredningsblanketten sparas hos trygghetsgruppen. Kopia på utredningsblanketten skickas av rektor till huvudmannen som sparar det för egen dokumentation.

4. Uppföljning

- Uppföljningssamtal med eleven för att stämma av om kränkningen upphört. Dokumenteras i samtalsunderlagsmallen (punkt 2). Sparas hos trygghetsgruppen.
-
- Trygghetsgruppen följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtogs. Detta för att se om de vidtagna åtgärderna gett önskad effekt eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Trygghetsgrupper fyller i uppföljningsblanketten. Sparas hos trygghetsgruppen. Kopia skickas vidare av rektor till huvudmannen som sparar det för egen dokumentation.